

TOR:s YTTRANDEN

Schablonavdragen.

Genom remiss har Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande i anledning av vad riksdagens revisorer anført i sin berättelse år 1957 angående bestämmelser om s. k. schablonavdrag vid taxering till inkomstskatt m. m. På grund härav får förbundet anföra följande.

Till en början vill förbundet vitsorda vad revisorerna anført därom, att huvudändamålet med schablonavdragsreglerna, nämligen ett förenklat deklara-tions- och taxeringsförfarande, icke uppnåtts under det gångna året. Tvärtom torde reglerna ha förorsakat de skattskyldiga åtskilligt huvudbry och för taxeringsnämnderna har desamma medfört ett icke oväsentligt merarbete.

Rent allmänt förefaller det som om tidpunkten för en mera radikal förändring av gällande bestämmelser icke nu kan anses vara inne, eftersom man har erfarenheter från endast ett år att bygga på. Härtill kommer att 1958 års deklara-tionsblankett givits ny utformning i speciellt syfte att underlätta de skattskyldigas be-fattning med schablonavdragen. Den upp-delning av deklara-tionsblanketten som skett genom att inkomst av kapital och förmögenhet skall redovisas på en sär-skild bilaga medför onekligen att bättre utrymme för förklarande text vunnits.

Givetvis bör såsom revisorerna fram-

hållit eftersträvas att göra deklara-tionsblanketten så enkel och överskådlig som möjligt. Med de minutiösa bestämmelser våra skatteförfattningar innehålla torde det emellertid icke vara lätt att åstadkomma en dylik enkel och överskådlig blan-kett. Upplysningar och anvisningar av olika slag torde icke kunna undvikas och en "översättning" till deklara-tions-språk av de mer eller mindre invecklade författ-ningsbestämmelserna, som nu finnas, är onekligen ingen lätt sak. Det torde emel-lertid enligt förbundets mening icke vara ur vägen att vid utformande av deklara-tionsblanketterna även studerades de blan-ketter till deklara-tioner, som förekomma utomlands i länder med jämförbara för-hållanden på beskattningens område. Må-hända kunde därvid värdefulla rön göras. Vidare synes innan förslag till nya formu-lär antagas den expertis, som finnes såväl hos länsstyrelserna som hos aktiva taxe-ringsmän effektivt böra utnyttjas. Det kan och bör dock understrykas, att det icke torde vara möjligt att inom ra-men för nuvarande skattelagsbestäm-melser åstadkomma en deklara-tionsblankett, som tillgodoser rimliga anspråk på en-kelhet.

Revisorerna har såsom en utväg att få till stånd en enklare blankett och sam-tidigt mera noggranna deklara-tioner an-visat ett utformande av bestämmelserna så, att de skattskyldiga i deklara-tionerna

skulle ha att med exakta belopp uppgiva inkomsten respektive avdragen och att det sedan skulle åligga taxeringsmyndigheterna att höja avdragen respektive medge schablonavdrag. Detta förslag synes enligt förbundets mening ha tvivelaktigt värde. Ett sådant förfarande skulle innebära ett ökat arbete för taxeringsfunktionärerna och såvitt förbundet kan förstå också medföra, att samtliga skattskyldiga måste underrättas om de taxerade inkomster, som efter ändringarna åsatts dem; de skattskyldiga måste ju beredas tillfälle till kontroll av att de tillerkänts rätta avdrag m. m.

Det är onekligen ett starkt framträdande intresse att ett ändamålsenligt deklara- tions- och taxeringsförfarande kommer till stånd. Det nuvarande systemet med ideliga ändringar i skatteförfattningarna medför allt för ofta återkommande ändringar i deklara- tionsblanketterna, som gör det svårt för de skattskyldiga att kunna orientera sig däri. För att åstadkomma ett enkelt deklara- tions- och taxeringsförfarande synes det såsom revisorerna framhållit bli nödvändigt att bygga upp ett skattesystem, som i väsentliga avseenden skiljer sig från det nuvarande. Förbundet ansluter sig därför till revisorernas påpekande om angelägenheten av att skyndsamma åtgärder vidtagas i syfte att underlätta såväl deklara- tions- som myndigheternas arbete på beskattningsområdet.

Förenkling av deklara- tionerna.

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över Riksskattenämndens förslag till eventuell förenkling av deklara- tionsförfarandet, får förbundet anföra följande.

Den uppdelning av deklara- tionsblanketten som skett genom att inkomst av kapital samt förmögenhet skall redovisas på en särskild bilaga medför givetvis att bättre utrymme för förklarande text vunnits. Man torde emellertid få räkna med att därigenom i ett ganska stort antal fall — särskilt då det gäller mindre förmögenheter — förmögenhetsbilagan inte kommer att åtfölja deklara- tionen, varför anmaning om komplettering blir följden.

En förenkling av deklara- tionsförfarandet i vad gäller förmögenhetsredovisningen är onekligen önskvärd men en sådan förenkling bör icke få medföra uppenbara nackdelar i fråga om taxeringen. Såsom Riksskattenämnden framhåller är förmögenhetsredovisningen av betydelse främst vid taxeringskontrollen. Vid en sådan kontroll är det av vikt att få kännedom om förmögenhetsförskjutningar, även om de hänför sig till obetydliga förmögenhetstillgångar. Speciellt vad beträffar jordbrukare och rörelseidkare måste det därför vara nödvändigt för taxeringsmyndigheterna att ha tillgång till förmögenhetsuppgifter. Även i fråga om löntagare och skattskyldiga överhuvudtaget med obetydliga inkomster kan förmögenhetsuppgifterna i vissa fall vara av intresse, exempelvis för att bedöma framställningar om extra avdrag för nedsatt skatteförmåga.

Såvitt förbundet kan finna synes förmögenhetsredovisningen icke kunna underlåtas i vad gäller jordbrukare och rörelseidkare. Vad andra skattskyldiga beträffar torde möjligen en viss lättnad i detta avseende kunna tillstyrkas för att dessa inte skall betungas med generella förmögenhetsredovisningar endast för att vinna kontrollmöjligheter för ett mindre antal fall. Förbundet vill emellertid ifrå-

gasätta om gränsen för bruttotillgångar bör för sistnämnda skattskyldiga sättas så högt som 25.000 kronor.

För att skattskyldig enligt de nya uppställningarna av formulären 1 a och 1 g skall kunna bedöma, om han är skyldig uppge sina förmögenhetstillgångar, måste han ta del av båda formulären. I huvuddeklarationen borde skattskyldig på enkelt sätt kunna markera (genom kryss), om han saknar varje slag av förmögenhetstillgång. I en kortfattad anvisningstext i nämnda formulär borde anges vilka förmögenhetstillgångar som ingår i förmögenhetsredovisningen.

En omarbetning eller ett eventuellt helt slopande av schablonavdragen för försäkringspremier skulle givetvis kunna förenkla deklarations- och taxeringsförfarandet. Såsom ett led i strävandena för ett systematiskt sparande synes det kunna ifrågasättas om inte dessa schablonavdrag borde slopas. Anses detta av andra skäl icke tillrådligt, synes schablonavdragen såsom tillkommande varje fysisk person kunna inarbetas i ortsavdragen.

Vad Riksskattenämnden anfört i fråga om en översyn ur förenklingssynpunkt av bestämmelserna om beräkning av ortsavdrag får förbundet ansluta sig till. Därvid synes också böra övervägas, om inte det förhöjda ortsavdraget för ogifta skattskyldiga med barn helt borde slopas och i stället ogift, som har vårdnaden om eget barn, borde få ett förvärvsavdrag på liknande sätt som nu tillerkännes gift kvinna med hemmavarande barn.

TAXERINGSHUMOR

Inga överloppsgärningar.

”Har uppgivit självdeklarationen i laga ordning. Kan man göra mer?”

Slutkläm.

”Jag har rent mjöl, lägg det på minnet”.

Sparpremie.

TO hade glömt fylla i den siffra, som angav det belopp för vilket sparpremie skulle utgå. Besvär:

”Jag ber härmed få överklaga det beslut som taxeringsnämnden fattat, då den inte beslutat ifylla bilagda blankett innan de översänt densamma till banken. Jag hoppas att prövningsnämnden efter noggrann och omfattande undersökning av detta ärende vill upphäva det beslut, som taxeringsnämnden inte beslutat och därefter ifylla det kryss på bilagda anmälningsblankett, som kommer att medge att mig tillkommande sparpremie så småningom efter laga tid kan utbetalas.”

Servitut.

Å fastighetsdeklarationerna fanns ju rubriken ”Servitut”, givetvis ett svärförståeligt främmande ord för många. En deklarat, som tydligen var synnerligen främmande för betydelsen, skrev: ”Har haft, men är nu i det närmaste återställd”.